

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

تبیین تئوریک یادگیری بالینی دانشجویان پرستاری

جهت اخذ درجه دکترای تخصصی (PhD) آموزش پرستاری

استاد راهنما:

دکتر سرور پرویزی

استاد مشاور:

دکتر حمید پیروی

دانشجو:

سیده آمنه (ایده) دادگران

بهمن ۱۳۹۰

تبیین تئوریک یادگیری بالینی دانشجویان پرستاری

بیان مسئله: یادگیری بالینی یکی از اجزای مهم برنامه آموزش پرستاری است. یادگیری فرایندی فعال است که شناسایی آن به مدرس کمک می کند آموزش موثرتری ارائه نماید. یادگیری بالینی یکی از مباحث مهمی است که باعث درک اهمیت عملکرد دانشجویان پرستاری در محیط بالینی و تاثیر آن بر گسترش حرفه پرستاری می شود. با این حال فرایند یادگیری بالینی بخوبی توصیف نشده است. هدف این مطالعه توصیف و تبیین تئوریک یادگیری بالینی دانشجویان پرستاری است.

روش پژوهش: این تحقیق به روش کیفی و با رویکرد گراند تئوری انجام شد. نمونه های اصلی این پژوهش ۲۲ دانشجوی پرستاری دانشگاه های علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی بودند که با روش نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند. پنج مربی و دو پرستار نیز بر اساس نمونه گیری نظری در این مطالعه شرکت داشتند. روش جمع آوری داده ها مصاحبه نیمه ساختاریافته (با استفاده از فرم راهنمای مصاحبه) و مشاهده بود. تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده بر اساس کدگذاری سه مرحله ای (باز، محوری و انتخابی) اشتراوس و کوربین ۱۹۹۸ انجام شد. تمامی داده ها بر اساس رویکرد گراند تئوری و تحلیل مقایسه ای مداوم با استفاده از نرم افزار MAXQDA^{۲۰۱۰} مورد مدیریت و تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: تئوری پژوهش بیانگر این است که فرایند یادگیری بالینی هم می تواند در سطح کلان یا کل دوره کارشناسی پرستاری، و هم در سطح خرد یا در طول یک دوره و مقطع زمانی (هر کارآموزی، یک ترم، یک سال) و یا یک موقعیت جدید بالینی اتفاق بیفتد. یادگیری بالینی چه در سطح خرد و چه در سطح کلان در ۴ مرحله رخ می دهد: رویارویی بالینی، تحلیل و تصمیم گیری بالینی، اقدام بالینی و استقلال بالینی. یادگیری بالینی فرایندی پویا و مستمر می باشد و تمامی طبقات از "رویارویی بالینی" تا "استقلال بالینی"، در یک پیوستار به تصویر کشیده می شود و بیانگر تلاش برای کسب شایستگی بالینی (متغیر مرکزی) است.

نتیجه گیری: توجه به هر یک از مراحل مختلف یادگیری بالینی می تواند منجر به فراهم کردن شرایط بهتر برای یادگیری شود. با فراهم آوردن شرایطی از قبیل آشنایی تدریجی دانشجو با شرایط واقعی، گزینش دانشجویان پر تحمل تر، استفاده از منتورشیپ در آموزش بالینی، ارتقای استانداردهای آموزشی بیمارستانها، استفاده از روش های یادگیری مشارکتی برای آماده سازی روحیه همکاری در محیط کارآموزی، می توان به دانشجو برای کسب شایستگی بالینی کمک نمود.

واژه های کلیدی: آموزش بالینی، پرستاری، تحقیق کیفی، یادگیری

Tehran University of Medical Sciences
Faculty of Nursing and Midwifery

**"Theoretical Explanation of Nursing Students'
Clinical Learning"**

**A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements
for the Degree of Nursing PhD**

By: S.A.I Dadgaran

Supervisor: S.Parvizy (PhD)

Co-Supervisor: H.Peyravi (PhD)

Feb ۲۰۱۲

Abstract

Theoretical Explanation of Nursing Students' Clinical Learning

Background: Clinical learning is one of the important elements of nursing education program. Learning is a dynamic process and the identification of learning process helps the instructor to present a more efficient teaching. Clinical learning is an important discourse that leads to a better understanding of nursing students' performance in clinical environment and its influence on the spread of nursing profession. However, the process of clinical learning has been poorly described. The purpose of this study is to theoretically describe and explain the nursing students' clinical learning.

Method: This research is carried out qualitatively through the grounded theory method. The main research sample includes ۲۲ nursing students of the medical universities of Tehran and Shahid Beheshti. They were selected through purposeful sampling. Moreover, five instructors and two nurses participated in the present study on the basis of theoretical sampling. The procedure for data collection was semi-structured interview as well as observation. Collected data were divided on the basis of the three-stage coding process (open, axial, and selective) of Strauss and Corbin (۱۹۹۸). All data were managed and analyzed through the grounded theory approach and continuous comparative analysis by using MAXQDA ۲۰۱۰.

Findings: The theory of research indicated that clinical learning process can occur both on the macro-level of the entire nursing major in B.Sc. and in the micro-level of a course or time interval (every training course, a semester, a year) or a new clinical situation. Clinical learning either in macro- or micro-level occurs in four stages: clinical encountering, clinical analysis and decision making, clinical measures and clinical independence. Clinical learning is a dynamic and continuous process and all the mentioned stages (from “clinical encountering” to “clinical independence”) are within a spectrum, which represents an endeavor to acquire clinical competency (the core variable).

Conclusion: Paying due attention to each of the different stages of clinical learning would result in providing better conditions for learning. Providing students with situations such as gradual acquaintance with actual situations, selecting students with a higher tolerance, utilizing mentorship in clinical education, enhancing education standards in hospitals, and the use of cooperative learning methods to create morale of cooperation in training environment can help student to acquire clinical competency.

Keywords: Clinical education, Nursing, Qualitative research, learning.